

Nit, ki povezuje

Integracija v mednarodni prostor – Želeli bi več prevodov estetiške literature v slovenščino

Čet 25.10.2007

Ljubljana– V Galeriji Škuc se je danes začel dvodnevni kolokvij Slovenskega društva za estetiko (SDE). Če je jesenski kolokvij o estetiki že del tradicije društva, ki je bilo ustanovljeno leta 1983, je letošnji izjema. Posvečen je namreč premisleku o tem, kakšno je danes mesto estetike pri nas. Vstopov v temo je veliko, predstavilo pa jih bo štirinajst domačih in tujih predavateljev. Petek dopoldne bo posvečen okrogli mizi na temo visokošolskega pouka estetike.

Več kot dvajsetletna zgodovina SDE je pestra. Po besedah enega od ustanoviteljev in predsednika društva filozofa **Aleša Erjavca** je bilo društvo ustanovljeno z namenom, »da bi filozofsko in teoretsko kontinuirano obravnavali različne umetnostne prakse ter ob tem raziskovali estetiko kot filozofsko dejavnost«. Od tedaj je organiziralo petintrideset domačih in mednarodnih znanstvenih sestankov na veliko tem, od avantgarde, Izidorja Cankarja, Marcela Duchampa do vprašanja postsocializma v umetnosti in estetiki, celostne umetnine itd.

Premiki? Ni jih malo: estetika je v Sloveniji postala učni predmet na univerzah, izšlo je precej knjig s področja filozofije in teorije umetnosti ter kulture slovenskih avtorjev in avtoric – v Sloveniji in v tujini, poudarja Erjavec. Društvo se je integriralo v mednarodni prostor ali kot pravi Erjavec: »Društvo je estetiko in estetike – prek objav, predavanj, vidnih udeležb na svetovnih kongresih ter z organizacijo znanstvenih sestankov v Sloveniji – pomagalo postaviti na svetovni zemljevid.« Med pomanjkljivostmi v delovanju društva vidi Erjavec premajhno zavzemanje za prevode estetiške literature v slovenščino, preskromno pomlajevanje društva ter premajhen vpliv društva na strokovne odločitve, ki zadevajo estetiko, umetnost, kulturo ter njuno siceršnje refleksijo. Razmišlja, da je to najverjetneje tudi posledica dejstva, da člani društva ne pripadajo isti filozofski ali teoretski šoli »in je zato naš vpliv zlasti vpliv posameznikov, ne pa stanovskega društva v strogem pomenu besede«.

Polona Tratnik, estetičarka in ustvarjalka, sicer sekretarka SDE, bo na kolokviju s prispevkom *Možnosti sodobne estetike* analizirala nekatere premike na področju estetike: »V sodobnem času najdemo nekaj kategorij, ki so zasedle mesto estetike. Tako se srečamo z umetniško kritiko, namesto o estetiki raje govorimo o filozofiji umetnosti, še sodobneje pa je govoriti o filozofiji v umetnosti. Po drugi strani lahko opazimo aktualno ukvarjanje s kulturo v različnih vidikih, še po tretji strani pa postane pomembno dejstvo komunikacije.« Tudi umetnost se je po njenih besedah bistveno spremenila: »Svet umetnosti je postal del 'polja kulture', sodobne umetniške prakse so del širšega področja družbeno-refleksivnih praks, umetnik pa je postal 'kulturni proizvajalec'. Filozofija se pri tem pojavlja na polju umetnosti ali kulture, pri čemer lahko ugotovimo pojav hibridnega mešanje tistega, kar vznika znotraj samih umetniških ali kulturnih praks ter tega, kar se razčlenjuje na področju miselnih praks. Ali, filozofijo je v sodobnem času nemogoče ločiti od same proizvodnje umetnosti, vsaj v smislu moderne kategoriziranja.«

Jela Krečič